

KÖMÜR OCAĞINDA ÇALIŞAN İŞÇİLERDE BAZI TÜMÖR MARKER DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mustafa YÖNTEM
Fatma GÜNDOĞAN*

ÖZET

Bu çalışma, Kütahya, Tunçbilek-Ömerler yeraltı kömür ocağında çalışan 36-45 yaşları arasında ($\bar{x} = 36,27$) 29 erkek işçi ile sigara ve alkol kullanmayan 23-53 yaşları arasında ($\bar{x} = 36,52$) 36 sağlıklı erkek büro memurları üzerinde gerçekleştirildi. İkinci grup kontrol grubu olarak değerlendirildi.

CEA ve AFP düzeylerinin tayini RIA metoduyla, diğer tayinler ise (ALP, ACP, Total protein ve albümin) spektrofotometrik metotlarla yapıldı. Bütün analizler hem işçi hem de memurların serum numunelerinde gerçekleştirildi.

Sonuç olarak; ACP, AFP, ALP ve CEA (tümör markerleri) düzeyleri işçilerde kontrollerinkinden önemli derecede yüksek bulundu (sırasıyla $p < 0.0001$ ve $p < 0.005$). Diğer taraftan işçilerde total protein düzeyleri düşük ($p < 0.025$) fakat albümin düzeyleri kontrol grubuna göre bilakis yüksek bulundu. Bu sonuçlardan kömür ocağındaki kömür tozları, kimyasal maddeler ve ortamın işçilerin organları üzerinde olumsuz etkilere sahip olduğu düşünüldü.

Anahtar kelimeler: Tümör markerleri, işçiler, kömür madeni